

اولویت‌های تحقیقاتی سازمان زندان‌ها و اقدامات تامینی و تربیتی کشور در سال ۱۳۹۵

با توجه به محدود شدن موضوعات برای هر استان و لزوم مداخله فعال برای سفارش کار به مراکز علمی و پژوهشی ضرورت دارد که تا پایان سه ماهه اول سال ۹۵، پروپوزال‌ها به دفتر آموزش و پژوهش ارسال گردد. پروپوزال‌ها بر اساس قالب اصلاح شده فرم‌ها که بر روی سایت دفتر آموزش و پژوهش قرار خواهد گرفت. تهیه و پس از بررسی دقیق و تأیید در شورای تحقیقات استان به دفتر آموزش و پژوهش ارسال گردد.

تقسیم بندی محورهای اولویت‌ها به شرح زیر می‌باشد:

- محور اول (حقوقی و قضایی) منطقه ۱ و ۱۰ آموزشی و پژوهشی با مرکزیت تبریز
- محور دوم (اصلاحی و تربیتی) منطقه ۴ و ۸ آموزشی و پژوهشی با مرکزیت شیراز
- محور سوم (سلامت جسم و روان) منطقه ۲ و ۳ آموزشی و پژوهشی با مرکزیت اهواز
- محور چهارم (مدیریت زندان) منطقه ۶ و ۹ آموزشی و پژوهشی با مرکزیت مشهد
- محور پنجم (خانواده و اجتماع) منطقه ۷ آموزشی و پژوهشی با مرکزیت تهران
- محور ششم (هنجارشکنی در زندان) منطقه ۵ آموزشی و پژوهشی با مرکزیت کرمان

اولویت‌های پژوهشی در ۶ محور ارایه شده که هر یک شامل ۶ تا ۲۱ موضوع و در مجموع ۶۶ موضوع می‌باشد. الزم به ذکر است ترتیب فهرستبندی محورها بیانگر اولویت موضوعی آنها نیست و تأکید می‌شود فهرست زیر شامل موضوعات کلی مورد نیاز سازمان می‌باشد و محققان و واحد‌های تخصصی و اجرایی براساس موضوعات، امکان استخراج عناوین تحقیقاتی اختصاصی تری را خواهند داشت و ملزم به ارائه این موضوعات به جای عنوان پژوهش نیستند.

لازم به ذکر است دفتر آموزش و پژوهش سازمان آمادگی دارد، در صورت ارائه عناوین پژوهش‌هایی خارج از اولویت‌های تعیین شده به منظور

۱. یافتن راه حل برای مشکلات خاص و پیش‌بینی نشده

۲. اجرای آزمایشی روش‌های اجرایی نوین

نسبت به بررسی عناوین و پروپوزال‌ها اقدام و در صورت لزوم اجرایی نماید.

محور اول: حقوقی و قضایی

۱-۱- فراتحلیل پژوهش‌های صورت گرفته پیرامون عوامل مؤثر بر بازگشت به زندان

۲-۱- مطالعه تطبیقی در استانها پیرامون بازگشت به زندان

۳-۱- موانع و مواهب اجرای طرح طبقه بندی کامل زندانیان

۴-۱- مطالعات جرم شناسی در جهت کاهش جمعیت کیفری

- ۵-۱- بررسی مؤلفه های قربانیان جرایم
- ۶-۱- شیوه های حمایت از محکومان زن در فرآیند کیفری اجرای مجازات حبس در ایران
- ۷-۱- شناخت جرایم نوپدید و تغییر الگوی گرایشهای مجرمانه
- ۸-۱- اثر حبس بر ساختار خانواده زندانیان و راهکارهای کاهش آسیب
- ۹-۱- کارآمدها و ناکارآمدهای نظام زندان در پیشگیری از جرایم مرتبط با مواد
- ۱۱-۱- پایش و ارزشیابی برنامه های حوزه قضایی و اجرای احکام

محور دوم: اصالحی و تربیتی

- ۱-۲- فراتحلیل مطالعات انجام گرفته پیرامون برنامه های فرهنگی و تربیتی اجرا شده در زندان
- ۲-۲- نیازسنجی آموزشی زندانیان
- ۳-۲- بررسی الگوهای آموزشی در زمینه های مختلف موجود و ارائه الگوی مطلوب
- ۴-۲- تعیین میزان اثربخشی آموزش های رسمی و غیررسمی زندانیان
- ۵-۲- مطالعات تطبیقی برنامه های آموزشی و اصالحی زندانیان با استانداردهای ملی و بینالمللی
- ۶-۲- میزان تأثیر مشارکت زندانیان در برنامه های دینی و مذهبی و کاهش جرایم و تخلفات داخل زندان
- ۷-۲- میزان تأثیر مشارکت زندانیان در برنامه های ورزشی و ارتقاء کیفیت زندگی
- ۸-۲- شناخت محدودیتهای توسعه ورزش در بین زندانیان با نظر به نیازهای زندانیان
- ۹-۲- تغییر الگوهای رفتاری زندانیان بعد از مشارکت در برنامه های هنری زندان
- ۱۱-۲- شناخت زمینههای استفاده از تخصص و تواناییهای زندانیان به منظور توانمندسازی
- ۱۱-۲- ارزیابی عملکرد اشتغال و حرفه آموزی در زندانها و راهکارهای ارتقاء
- ۱۲-۲- شناخت امکانات و زمینههای اشتغال درآمدزا در درون زندان برای زندانیان
- ۱۳-۲- پایش و ارزشیابی برنامه های فرهنگی و تربیتی سازمان

محور سوم: سلامت جسم و روان

- ۱-۳- آسیب شناسی فعالیت های مراکز مشاوره و روان درمانی در زندان های کشور و ارائه راهکارهای اصالحی
- ۲-۳- آسیبشناسی وضع موجود خدمات بهداشتی و ارائه مدل مطلوب برای بهداشت و سلامت زندانیان
- ۳-۳- شاخصهای بهداشتی و درمانی زندان در شرایط موجود (اعم از فضا، تعداد زندانیان، تعداد کارکنان اعم از پزشکان، پرستاران، بهیاران و...) و مقایسه آن با استانداردهای ملی و جهانی.
- ۴-۳- ارزیابی وضعیت اجرای ایمنی و بهداشت کار زندانیان شاغل در زندانها

- ۳-۵- مقایسه مدلها و روشهای درمان اعتیاد در زندانها و ارائه مدل بهینه
- ۳-۶- پایش و ارزشیابی برنامه های سلامت روان در زندان
- ۳-۷- پایش و ارزشیابی برنامه های پیشگیری و درمان اعتیاد در زندان
- ۳-۸- پایش و ارزشیابی برنامههای بهداشت و پیشگیری از بیماریها در زندان
- ۳-۹- پایش و ارزشیابی برنامههای درمان و توانبخشی در زندان

محور چهارم: مدیریت و زندان

- ۴-۱- اجرای آزمایشی روش های نو و غیر کالسیک در آموزش کارکنان
- ۴-۲- بررسی دانش، نگرش و عملکرد کارکنان مبتنی بر آموزش های ضمن خدمت
- ۴-۳- ارزیابی وضع موجود بهداشت روانی پرسنل زندان و زمینههای آسیبزا: ارائه مدل مطلوب کاری با نظر به شاخصهای بهداشت روان برای پرسنل زندان
- ۴-۴- میزان تأثیر ارتقاء رضایتمندی و کارایی کارکنان با شرکت در برنامه های ورزشی
- ۴-۵- فراتحلیل پژوهشهای پیشین در زمینه آسیبهای شغلی کارکنان زندان
- ۴-۶- شناخت شاخصهای موجود در مورد فضا، امکانات و رضایت شغلی پرسنل زندان و مقایسه آن با استانداردهای ملی و جهانی
- ۴-۷- امنیت شبکههای اطلاعاتی الکترونیکی زندان و راهکارهای ارتقای آن (آسیبشناسی وضع موجود و ارائه الگوی بهینه)
- ۴-۸- ارائه الگوی مدیریت بحران در زندان (حوادث، شورش، حریق و ...)
- ۴-۹- مطالعه تطبیقی شرح وظایف و عملکرد، در ردههای شغلی زندانبانی
- ۴-۱۱- ارزیابی اقتصادی و اجتماعی کارگاه های تولیدی زندان
- ۴-۱۱- پایش و ارزشیابی اجرای پروژه های عمرانی در سازمان
- ۴-۱۲- پایش و ارزشیابی بهره برداری از تکنولوژی ارتباطی و اطلاعاتی در سازمان
- ۴-۱۳- اثرات کاربرد تکنولوژی نوین ارتباطی و اطلاعاتی در زندانبانی (زندانبانی الکترونیک)

محور پنجم: خانواده و اجتماع

- ۵-۱- نقش حمایت و مراقبت بعد از ترخیص در عدم بازگشت به زندان
- ۵-۲- شناخت بسترهای طرد اجتماعی زندانیان و خانواده های آنان و ارائه راهکارهای پیشگیرانه
- ۵-۳- میزان اثر مکانیسمهای کنترل خانوادگی بر عدم بازگشت مجدد به زندان
- ۵-۴- آسیبشناسی چرخه های حمایتی پیرامون خدماتی که به زندانیان و خانواده های آنان ارائه میگردد

۵-۵- گونشناسی آسیبهای مربوط به خانوادههای افراد شاغل در زندان و راهکارهای پیشگیری

۶-۵- پایش و ارزشیابی برنامه های حمایت از زندانیان و خانواده های آنان در سازمان

محور ششم: هنجار شکنی های درون زندان

۱-۶- سنخشناسی و علل رفتارهای هنجارشکنانه زندانیان و راهکارهای مقابله با آن.

۲-۶- شناخت اثر زمینه های هویت یابی درون و بیرون از زندان بر بازگشت به زندان

۳-۶- شناخت خرده فرهنگهای حاکم بر زندان و راهکارهای بهره برداری یا مقابله با آنها

۴-۶- شناخت زمینهای ورود مواد به درون زندان و ارائه الگوی مقابله با آن

۵-۶- شناخت اثر زندان بر تغییر الگوهای رفتاری هنجارشکنانه زندانیان (درونی شدن ارزشهای مجرمانه)

۶-۶- زمینه های بروز خودزنی زندانیان و راهکارهای مقابله ای

۷-۶- زمینه های بروز اعتصاب زندانیان و راهکارهای مقابله ای

۸-۶- شناخت قدرت های غیر رسمی حاکم بر زندان و زمینهای آسیب زای آن و راهکارهای مقابله.

۹-۶- سنخشناسی رفتارهای آسیبزا و راهکارهای پیشگیری از آن در بین سربازان وظیفه مشمول به خدمت در

زندانها